

Europaudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Europaudvalget
2632 - miljø - Bilag 2
Offentlig

Udgiver af
Tænk+Test

Villy Dyhr
Dok. 29880/ph

8. december 2004

Møde i Europaudvalget 10. december 2004

Hermed Forbrugerrådets kommentarer til udvalgte punkter på Europaudvalgets møde fredag den 10. december 2004 kl. 11.

Rådsmøde (miljø) den 20. december 2004

Pkt. 1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning vedr. Registrering, Vurdering og Godkendelse samt Begrænsninger for kemikalier (REACH), etablering af et Europæiske Kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF (præparatdirektivet) og Forordningen (EF/-) om persistente organiske miljøgifte

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 67/548/EØF (stofdirektivet) med henblik på at tilpasse det til Europaparlamentets og Rådets forordning vedrørende registrering, vurdering, godkendelse og begrænsning af kemikalier. KOM (2003) 0644. Politisk debat.

To nye undersøgelser af kemikalier i forbrugerprodukter (legetøj og luftfriskere) understreger, at det er nødvendigt, at kemikalier i forbrugerprodukter inkluderes i REACH, samt at alle stoffer (også dem under ét ton) skal registreres.

Forbrugerrådet støtter derfor regeringens foreløbige position i forhold til, at:

- der skal ske en registrering af alle stoffer - inklusive stoffer under 1 ton.
- kemiske stoffer i artikler omfattes af den kommende REACH-lovgivning.
- substitutionsprincippet skal stå centralt i kommende lovgivning.

Det er samtidig vigtigt, at den danske regering arbejder for, at:

- der ikke sker yderligere forsinkelser af behandlingen af REACH.
- der sikres væsentlige, ovenfor nævnte forbedringer af det foreslåede system.

./. Forbrugerrådets notat af 8. december 2004 samt høringssvar af 24. november 2003 til Miljøstyrelsen er vedlagt.

Pkt. 5. Forslag til Europa Parlamentets og Rådets direktiv om batterier og akkumulatorer og brugte batterier og akkumulatorer. KOM (2003) 0723, SEK (2003) 1243. Politisk enighed om fælles holdning.

Det er Forbrugerrådets opfattelse, at regeringen aktivt skal arbejde for, at:

- anvendelsen af cadmium i batterier forbydes snarest muligt og senest i 2008.
- alle batterier indsamles, og at det gøres så enkelt som muligt for forbrugerne.
- der tages højde for en informationsindsats rettet mod forbrugerne.
- produkter, der indeholder batterier, mærkes tydeligt.

./ Notat af 8. december 2004 samt høringssvar af 6. januar 2004 til Miljøstyrelsen er vedlagt.

Pkt 7. Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring i EU af genetisk modificeret raps (C/NL/98/11). Vedtagelse.

Forbrugerrådet kan støtte Danmarks nej, idet vi støtter en fortsættelse af moratoriet, så længe der ikke er regler om sameksistens på plads i EU.

Samtidig mener Forbrugerrådet ikke, at sprøjtemiddelresistente genmodificerede planter er en rigtig strategi set ud fra et miljøsynspunkt på grund af risikoen for spredning af resistens til omgivende planter.

Desuden bør det respekteres, at der er en meget stor skepsis i befolkningen over for anvendelse af genmodificerede planter i fødevareproduktionen.

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl
Direktør

Villy Dyhr
Chef for Politisk Afdeling

Notat til Europaudvalget – møde 10. december 2004

Rådsmøde (miljø) den 20. december 2004

Pkt. 1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning vedr. Registrering, Vurdering og Godkendelse samt Begrænsninger for kemikalier (REACH), etablering af et Europæiske Kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF (præparatdirektivet) og Forordningen (EF/-) om persistente organiske miljøgifte

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 67/548/EØF (stofdirektivet) med henblik på at tilpasse det til Europaparlamentets og Rådets forordning vedrørende registrering, vurdering, godkendelse og begrænsning af kemikalier. KOM (2003) 0644. Politisk debat.

To nye undersøgelser af kemikalier i forbrugerprodukter understreger, at **det er nødvendigt, at kemikalier i forbrugerprodukter inkluderes i REACH, samt at alle stoffer (også dem under ét ton) skal registreres.**

Problematiske kemi i legetøj (november 2004)

En screening for kemikalier foretaget af bl.a. Forbrugerrådet af 81 stykker legetøj fra det europæiske marked, heraf 22 købt i Danmark, viser, at stort set alt det testede legetøj indeholder kemikalier, der kan være problematiske for miljøet og sundheden. For eksempel stoffer mistænkt for at være hormonforstyrrende, kræftfremkaldende, allergifremkaldende eller miljøbelastende. Der blev screenet efter tungmetaller, phthalater, formaldehyd, flygtige organiske forbindelser (VOC), azofarvestoffer og flammehæmmere. Et eksempel fra testen er, at alt legetøj screenet for VOC indeholdt små mængder af problematiske stoffer, f.eks. toluen, styren eller d-limonen. For mere information om testen, så klik ind på Informationscenteret for Miljø & Sundheds hjemmeside:

<http://www.miljoeogsundhed.dk/artikel.asp?artikelID=4858&kategoriID=591>.

Luftfriskere rens ikke luften, tværtimod (november 2004)

En undersøgelse af 76 luftfriskere (duftlys, elektriske duftspredere, duftspray (hurtigt afgivelse), gel og andre luftfriskere til at have stående (langsom afgivelse)) viser, at produkterne afgiver skadelig kemi. Produkterne er købt i Belgien, Frankrig, Spanien, Italien og Portugal, og undersøgelsen er gennemført af forbrugerorganisationer i de pågældende lande samt den europæiske forbrugerorganisation BEUC. Flere af produkterne kan købes i Danmark (bl.a. Air Wick, Ambi Pur og Glade Spray). Undersøgelsen viser at luftfriskere indeholder flygtige organiske forbindelser (VOC), der kan være toksiske i høje doser, bl.a. benzen (WHO anbefaler en nul-eksponering), styren og toluen. Nogle indeholder formaldehyd, der kan være kræftfremkaldende. Og de fleste indeholder parfume, bl.a. d-limonen, citronellol og linalool, der kan være allergifremkaldende, og som derfor fra marts 2005 skal deklareres i kosmetik.

Konklusionen på undersøgelsen er, at luftfriskere og duflyys ikke gør luften i hjemmet renere tværtimod. Undersøgelsen viser, at produkterne dækker over de ubehagelige dufte ved brug af bl.a. parfumestoffer, der er allergene.

Se mere på BEUC's hjemmeside: www.beuc.org.

Forbrugerrådet støtter derfor regeringens foreløbige position i forhold til, at:

- der skal ske en registrering af alle stoffer - inklusive stoffer under 1 ton.
- kemiske stoffer i artikler omfattes af den kommende REACH-lovgivning.
- substitutionsprincippet skal stå centralt i kommende lovgivning.

Det er samtidig vigtigt, at den danske regering arbejder for, at:

- der ikke sker yderligere forsinkelser af behandlingen af REACH.
- der sikres væsentlige, ovenfor nævnte forbedringer af det foreslåede system.

8. december 2004

Claus Jørgensen

Miljøpolitisk medarbejder

cj@fbr.dk

Tlf. 77 41 77 22

Miljøstyrelsen
Kemikaliekontoret
Strandgade 29
1401 København K

Mette Boye
Dok. 20574/ph

E-mail: lse@mst.dk, lfh@mst.dk og lka@mst.dk

24. november 2003

Forbrugerrådets kommentarer til Kommissionens meddelelse om REACH

Miljøstyrelsen har med brev af 2. november 2003, j.nr. M 7011/17-0028, sendt EU-Kommissionens nye forslag til regulering af kemikalieområdet i EU i høring.

Forbrugerrådet hilser Kommissionens længe ventede meddelelse velkommen. Som det blandt andet har været fremført i medierne, er Forbrugerrådet særdeles skuffede over de forringelser, der er sket med forslaget siden internetkonsultationen i sommer 2003. Der er nu behov for, at lande som Danmark gør en aktiv indsats på området og kæmper for, at forslaget forbedres i den kommende politiske proces. Vi vil i det nedenstående pege på de mest nødvendige forbedringer af forslaget. Vi håber, at disse punkter kan blive en del af Danmarks holdning til meddelelsen.

Vigtigste forslag til forbedringer

- Forbrugerprodukter skal omfattes af REACH
- REACH skal være horisontalt gældende lovgivning
- Der bør ske en simpel registrering af stoffer under 1 ton
- Autorisationsordningen skal strammes
- Der være en klar pligt til at substituere skadelige stoffer med mindre skadelige
- Der skal være fuld information om kemikalier i produkter
- Klassificerings- og mærkningsreglerne må ikke undergraves
- Håndhævelse skal prioriteres

Danmark kan naturligvis ikke selv få alle disse forbedringer igennem. Vi vil derfor opfordre til, at Danmark støtter alle ændringsforslag, som trækker i retning af ovenstående. Samtidig bør Danmark stille sig i spidsen for følgende 3 krav:

- 1. Alle forbrugerprodukter skal omfattes af REACH**
- 2. Der bør ske en simpel registrering af stoffer under 1 ton**
- 3. Substitutionsprincippet skal være centralt i REACH**

Kemikalier i forbrugerprodukter

Kommissionens forslag er yderst mangelfuldt i forhold til kemikalier i forbrugerprodukter. Set fra et forbrugerperspektiv er det meget betænkeligt, at kommende regler ikke sikrer en forsvarlig anvendelse af kemikalier, når de tilsættes forbrugerprodukter. I Rådskonklusionerne fra Göteborg, 2001, står der ligeledes: "all uses of concern of chemicals in products must be covered by the new system. (...)". De konkrete problemer er følgende:

1. **Der mangler registrering af stoffer under 1 ton.** Den manglende registrering af stofferne betyder blandt andet, at der ikke kan stilles krav til kemikalier, der indgår i under 1 ton i forbrugerprodukter (af hensyn til WTO-regler). Dette er uanset, om disse kemikalier er skadelige eller ej. Det er en åbenlys mangel på logik, at systemet fokuserer på tonnage-grænser i stedet for at fokusere på kemikaliers potentielle farlighed for forbrugeren og miljøet. En simpel registrering af alle kemikalier er en forudsætning for at omfatte alle kemikalier i forbrugerprodukter. Se kommentar om 'simpel registrering af kemikalier under 1 ton' nedenfor.
2. **Producentforpligtelsen (duty of care) er kraftigt forringet i forhold til kemikalier i artikler.** I det tidligere udkast, der blev sendt i internetkonsultation, står der: "(...) producers and importers of articles shall ensure that the articles they place on the market can be used in such a way that human health and the environment are not adversely affected as a result of exposure to any substances released from them". I nuværende forslag mangler der en klar henvisning til artikler i artikel 1, og vi foretrækker, at formuleringen fra det forslag, der var i internetkonsultation, genindsættes. Derudover bør der være en henvisning til det generelle produktsikkerhedsdirektiv - se kommentar nedenfor.
3. **Registrering og notifikation af kemikalier i forbrugerprodukter.** Også denne del af forslaget er udvandet i forhold til tidligere udkast. Kun kemiske stoffer, der skal klassificeres som farlige, og som indgår i artikler af samme art med mere end 1 ton pr. år pr. producent/importør, skal registreres, hvis det er hensigten, at stoffet skal afgives under normal og forventet anvendelse af artiklen.

Den tidligere tekst fra internetkonsultationen var bedre på en række punkter.

4. **Affaldsdelen mangler.** Hele affaldsdelen mangler nu i både registrerings- og notifikationsforpligtigheden. Dette på trods af, at kemikalier, der optræder i forbrugerprodukter, i høj grad viser sig også at være et problem i affaldsfasen.
5. **Alle kemikalier skal omfattes.** Det er en kraftig forringelse, at reglerne kun omfatter kemikalier tilsat med den hensigt, at de skal afgives. Dermed er langt de fleste kemikalier i artikler - som

bromerede flammehæmmere i computere, phthalater i legetøj, formaldehyd i tekstiler osv. - udelukket fra registreringsforpligtelsen. Den tidligere tekst bør genindsættes.

6. 1 ton-grænsen bør slettes. Det bør sikres, at alle skadelige kemikalier i forbrugerprodukter registreres - uanset tonnage. Derfor bør kravet om 1 ton-grænsen slettes.

7. Der mangler afklaring om klasificering og mærkning. Med de nye, kraftigt forringede regler for klassificering og mærkning bør det klargøres, hvilken effekt det har på reglerne om registrering af 'farlige stoffer' i artikler. Hvis industrien kun kan nå til enighed om klassificering af CMR 1-3 samt luftallergi, er det så blot disse stoffer, der kan registreres? Se kommentar nedenfor.

8. Hvad omfatter 'samme art'? Hvad angår sætningen "artikler af samme art", står det særdeles uklart, hvordan dette defineres. Vil to computere fra samme producent med forskellig størrelse processor udgøre forskellige eller samme art artikler? Forbrugerrådet ønsker, at "samme art" defineres bredt, således at f.eks. computere fra samme producent bliver betegnet som "samme art". Således vil flest muligt artikler blive omfattet af forpligtelsen.

REACH som horisontal lovgivning

REACH bør ligge til grund for alle gældende og kommende produktdirektiver og tilvejebringe et horisontalt, obligatorisk minimumssikkerhedsniveau for alle kemikalier til alle anvendelser - hvad enten det drejer sig om maling, legetøj, kosmetik osv. På nuværende tidspunkt skaber forslaget ikke klarhed over, hvordan krav i henhold til REACH skal opfylde kravene i produktdirektiverne. For eksempel er det uklart, hvordan man forventer, at detailhandlen skal oplyse forbrugerne om alle aspekter af et kosmetisk produkt, når den miljømæssige information er baseret på REACH-systemet, og data om virkningen på mennesker er defineret via det gældende kosmetikdirektiv.

Forslaget underbygger dermed desværre det nuværende, utilstrækkelige system, hvor et kemikalie i et produkt, f.eks. maling, forbydes, mens det tillades i et andet produkt, f.eks. kosmetik, på grund af de forskellige måder at regulere kemikalier på i forskellige produkter.

Forbrugerrådet støtter sektorspecifikke direktiver, som kan behandle særlige anvendelser, men disse må baseres på horisontal kemikalielovgivning, der fastsætter obligatoriske minimumstandarder, hvilket ikke skulle kræve dobbelt registrering af kemikalier. Dette er en grundlæggende forudsætning, der bør afspejles og defineres i teksten fra starten af.

Derudover bør der være en klar henvisning til produktsikkerhedsdirektivet i REACH-forordningen. Der er henvisninger til andre direktiver i REACH-forslaget, og der bør også skabes en klar sammenhæng til det generelle produktsikkerhedsdirektiv.

I den forbindelse er der en uoverensstemmelse mellem REACH og produktsikkerhedsdirektivet. I REACH-forslaget defineres en artikel som en genstand, der er sammensat af stof(fer) og/eller præparat(er), som under produktionen gives en særlig form, overflade eller mønster, der afgør dets senere funktion i højere grad end dets kemiske sammensætning. Imidlertid definerer direktivet om produktsikkerhed i almindelighed (2001/95/EF) et "produkt" som: "ethvert produkt, som - også i forbindelse med levering af en tjenesteydelse - er bestemt for forbrugerne, eller som under rimeligt forudsigelige betingelser kan forventes anvendt af forbrugerne, selv om det ikke er bestemt for dem, og som mod betaling eller gratis leveres eller stilles til rådighed som led i en handelsvirksomhed, hvad enten det er nyt, brugt eller istandsat".

Med henblik på at sikre sammenhæng mellem disse 2 love og skabe klarhed bør betegnelsen "produkt" anvendes gennem hele den tekst, der nu er under behandling, i stedet for "artikel", da det vil følge sprogbroen i direktivet om produktsikkerhed i almindelighed (GPSD). Manglende klarhed og konsekvens, hvad angår denne definition, vil kunne medføre mange problemer siden hen og få indflydelse på den potentielle nytteværdi for forbrugerne af denne lovgivning. Der er behov for, at denne lov rettes ind efter GPSD, hvad angår disse definitioner.

Simpel registrering af stoffer under 1 ton

Den oprindelige intention var, at der skal tilvejebringes en vis basal viden om alle kemiske stoffer på markedet. I nuværende forslag er der ingen krav til stoffer under 1 ton. Det bør sikres, at der sker en simpel registrering af alle stoffer, således at vi ikke fortsat skal acceptere, at der mangler helt basal viden om kemikalier. Som minimum bør det være et krav, at producenter indsender oplysninger om stoffets navn, producentens navn, producerede mængder, anvendelse og de data vedrørende effekter og eksponering, som producenten allerede besidder. Dermed ville der ikke blive stillet krav om nye undersøgelser i forbindelse med denne simple registrering.

Datakrav til stofferne bør være tilstrækkelige til, at det kan vurderes, om stofferne har skadelige sundheds- eller miljøegenskaber. På den baggrund bør den nedre grænse på 10 tons for krav om en 'Chemicals Safety Report' (CSR) fjernes.

Autorisation

Forbrugerrådet ønsker, at gruppen af stærkt allergifremkaldende stoffer samt de hormonforstyrrende stoffer hurtigst muligt omfattes af autorisationsordningen. Såfremt det ikke er muligt at få dem inkluderet nu, bør der sættes en tidsfrist for, hvornår disse grupper senest skal være inkluderet.

De undtagelsesbestemmelser, der foreslås med henvisning til IPPC-direktivet og Vandrammedirektivet bør fjernes. Disse direktiver indeholder ikke en autorisationsordning, der svarer til REACH, og de tilladelser, der gives med hjemmel i disse direktiver, bygger ikke på en samlet vurdering af risici ved anvendelsen af stofferne.

Industriens mulighed for at opnå autorisation med henvisning til, at stoffet er under "forsvarlig kontrol" bør fjernes. Beskrivelse af "forsvarlig kontrol" i Bilag I, 6, som der henvises til, er for vag til, at det sikres, at stoffet ikke vil volde skade.

Substitution

Det er uacceptabelt, hvis anvendelsen af særligt skadelige stoffer kan tillades, selv i de tilfælde, hvor der findes bedre alternativer. REACH skal indeholde et klart krav om, at farlige kemikalier skal erstattes med mindre farlige kemikalier eller teknologier - det såkaldte substitutionsprincip. Kommissionens forslag om, at industrien blot skal sørge for, at de meget farlige stoffer skal være under "forsvarlig kontrol" er uacceptabelt. Derudover bør enhver autorisation være tidsbegrænset, og der bør stilles krav om, at virksomheden undersøger mulighederne for at finde erstatninger og udarbejder en substitutionsplan.

I de tilfælde, hvor meget farlige stoffer, som ikke kan substitueres, opnår godkendelse/autorisation, er det afgørende, at der udelukkende gives tidsbegrænsede godkendelser. I Kommissionens forslag er der ingen bindende bestemmelser om dette.

Information til forbrugeren om kemikalier i produkter

Det nuværende RAPEX-system for kemikalier i produkter må forbedres og gøres gennemskueligt, så forbrugere og forbrugerrepræsentanter får mulighed for at indgive notifikationer/rapporter om kemikalier i produkter til kemikaliekontorerne i medlemsstaterne. Rapporterings-/notifikationssystemet bør gøre det muligt for forbrugerne at rapportere direkte ad denne vej eller via en række andre veje, herunder de sundhedsprofessionelle.

En rapport/notifikation kan motiveres af enhver afgivelse af kemikalier på ethvert givet tidspunkt fra et produkt samt mistanke om kortsigtet eller langsigtet eksponering. Den ansvarlige myndighed eller det centrale kontor har pligt til at registrere og reagere som følge af rapporten/notifikationen. Der bør være en fælles skabelon for rapporter, der dog skal være så fleksibel, at man kan foretage tilføjelser eller foretage en direkte, mundtlig henvendelse hos kemikaliekontoret eller det centrale kontor.

Forbrugerne har brug for adgang til fuldstændig information om kemikalier i produkter. Vi foreslår derfor, at producenter og importører af produkter må indlevere et dataark til medlemsstaterne om produktets kemikalieindhold. Dette dataark må indeholde information om, hvilke kemikalier der forefindes, samt information om mængderne. Mængdeinformationen kunne behandles fortroligt af den ansvarlige myndighed. Producenter og importører af produkter må gøres ansvarlige for denne information.

På grundlag af dataarket må producenten eller importøren give fuldstændig information til forbrugeren om kemikalieindholdet i produkterne. Dette krav om information bør svare til kravene i

kosmetikdirektivet (76/768/EF), hvor der står, at en liste over bestanddele skal opstilles "i rækkefølge efter aftagende vægt på det tidspunkt, de tilsættes det kosmetiske middel. Denne liste indledes med ordet "bestanddele". Hvis dette i praksis er umuligt, skal bestanddelene anføres på vedlagt meddelelse eller etiket eller et vedlagt bånd eller kort (...). Hvis det ikke er muligt at skrive bestanddelene på produktet eller vedlagt meddelelse, etiket, bånd eller kort, må informationen i stedet gøres tilgængelig for forbrugere og forbrugerrepræsentanter på internettet.

Endvidere må klassificerings- og mærkningskrav til stoffer og præparater også omfatte produkter. Det betyder, at hvis et produkt indeholder et kemisk stof, hvis indhold (uanset procentindhold) ville udløse en faremærkning, hvis det var et præparat eller stof, må produktet også mærkes.

Klassificering og mærkning

Det er i nuværende forslag uklart, hvordan klassificerings- og mærkningssystemet vil fungere, når REACH er gennemført. EU's eksisterende "liste over farlige stoffer" er, på trods af forskellige mangler, et godt redskab. Den bør ikke erstattes af selvklassificering blandt virksomhederne, som der er særdeles dårlige erfaringer med hidtil. Det er i det nuværende forslag uklart, hvad der vil ske med listen over farlige stoffer, når REACH gennemføres. Det er for os centralt, at også miljøeffekter inkluderes i den fælles klassificering og mærkning, samt at det klargøres, hvor den endelige afgørelse ligger, hvis forskellige virksomheder er uenige om en klassificering.

Håndhævelse

Udkastet går ikke i detaljer med håndhævelsesprocedurerne. I stedet pålægger det medlemsstaterne det fulde ansvar for at tilse, at bestemmelserne i forordningen overholdes af producenter, importører, downstream-brugere og distributører på alle trin i produktionen, markedsføringen og brugen, samt tage passende foranstaltninger til håndhævelse. Der bør etableres effektive og passende håndhævelsesprocedurer, hvilket kræver en stærk, ensartet rammeregulering med en høj grad af central koordinering. Procedurene bør også omfatte involvering af de vigtigste interessenter, så som forbrugerne og de sundhedsprofessionelle, med henblik på at muliggøre, at der handles hurtigt om nødvendigt, og for at udvikle forståelse og information på dette område i relation til erfaringerne i den virkelige verden.

Det centrale kontor (the Central Agency) vil spille en vigtig rolle med hensyn til at udvikle standarder for håndhævelse i alle EU-medlemsstater, sikre at disse følges samt sikre, at informationen deles og kommunikeres medlemsstaterne imellem. Der bør være fuldstændig gennemsigtighed i forbindelse med de standarder, der fastsættes, og omkring håndhævelsen, og man bør gøre som den amerikanske Food and Drug Administration, der offentliggør de breve, de sender til virksomheder, der overtræder markedsføringslovgivningen. Et produkt, der trækkes tilbage fra markedet på grund af det kemiske indhold, kunne følge en sådan procedure. Det ville give forbrugerne værdifulde oplysninger og samtidig fungere som en form for ekstra sanktion.

Oplysninger til forbrugerne om kemikalier i produkter er af afgørende betydning, hvis man vil sikre, at de kan spille en værdifuld rolle i håndtægelsen. Medlemsstaterne og det centrale kontor bør oprette en informationsenhed, der som et af sine mål skulle have udvikling og vedligeholdelse af en effektiv tovejskommunikation med forbrugerne. Rapporteringssystemet bør give forbrugerne mulighed for at rapportere direkte ad denne vej eller ad forskellige andre veje, herunder de sundhedsprofessionelle.

Med venlig hilsen

Villy Dyhr
Chef for Politisk Afdeling

Mette Boye
Miljø- og sundhedspolitisk medarbejder

Notat til Europaudvalget – møde 10. december 2004

Rådsmøde (miljø) den 20. december 2004

Pkt. 5. Forslag til Europa Parlamentets og Rådets direktiv om batterier og akkumulatorer og brugte batterier og akkumulatorer. KOM (2003) 0723, SEK (2003) 1243. Politisk enighed om fælles holdning.

1) Forbud mod indholdsstoffer

Kommissionen har tidligere varslet et forbud mod anvendelse af cadmium i batterier i 2008. Cadmium er en af de mest velkendte og stærke miljø- og sundhedsgifte, og der findes en række alternativer til anvendelsen af cadmium. Derfor bør der arbejdes for snarest muligt og senest i 2008 at forbyde anvendelsen af cadmium i batterier.

2) Indsamling af batterier

Alle batterier bør indsamles, og det skal gøres så enkelt som muligt for forbrugerne. Forbrugerne har ikke mulighed for at skelne mellem batterier, der indeholder miljøfarlige stoffer og andre batterier. Det er derfor afgørende, at forbrugerne kan aflevere alle batterier usorterede på samme sted så tæt på forbrugeren som muligt.

3) Information

Det er vigtigt, at der tages højde for en informationsindsats rettet mod forbrugerne, så alle bliver opmærksomme på, at alle batterier igen skal indsamles - også batterier, der er "gemt" i produkter. Det er samtidig vigtigt, at produkterne tydeligt mærkes, så de ikke ender i husholdningsaffaldet.

8. december 2004

Helen Amundsen

Ingeniør

ha@fbr.dk

Tlf. 77 41 77 32

Miljøstyrelsen
Erhvervsaffaldskontoret
Att. Anne Nielsen

E-mail: kt15@mst.dk

Mærke: batteridirektiv

6. januar 2004

Forbrugerrådets kommentarer til batteridirektivet KOM endelig (2203) 723

Miljøstyrelsen har med brev af 1. december 2003, j.nr. M 3011/17-0013, sendt EU-Kommissionens forslag til "Directive of the European Parliament and of the Council on Batteries and Accumulators and Spent Batteries and Accumulators KOM 2003 723 endelig - 2003/0282 (COD)" i høring.

Batterier udgør i dag et væsentligt miljøproblem. Batterier og akkumulatorer kan indeholde store mængder tungmetaller; især bly, men også kviksølv, cadmium og nikkel. Ikke indsamlede nikkel-cadmium-batterier udgør den vigtigste kilde til cadmium i affaldsstrømmene. Samtidig er kviksølv den største hindring for en effektiv behandling af batterier.

Batteridirektivet har været særdeles længe undervejs. Nu er forslaget her endelig, men det lever desværre ikke op til forventningen om at sikre en langsigtet og miljømæssigt forsvarlig regulering af batterier.

Forbrugerrådet har følgende kommentarer:

1. Forbud mod skadelige indholdsstoffer

Kommissionen har tidligere varslet et forbud mod anvendelse af cadmium i batterier i 2008. Dette forbud er senere taget ud af forslaget. Dette er stærkt kritisabelt i betragtning af, at cadmium er en af de mest velkendte og stærke miljø- og sundhedsgifte. Fortsættelsen af anvendelse af cadmium skal ses i lyset af, at Danmark og Holland siden 1980'erne har haft generelle forbud mod at anvende cadmium, til trods for at Rådets resolution af 25.1.1988 (EFT nr. C 30 af 4.2.1998, s. 1) opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt at udarbejde særlige foranstaltninger vedrørende et handlingsprogram til bekæmpelse af miljøforurening af cadmium og til trods for Rådskonklusioner, juni 2001, om, at nyt elektrisk og elektronisk udstyr ikke må indeholde cadmium. Derudover findes der en række alternativer til anvendelsen af cadmium.

Danmark bør arbejde for, at cadmium snarest muligt - og senest i 2008 - forbydes til anvendelse i batterier.

Derudover bør Danmark arbejde for en udfasning af kviksølv i batterier.

Samtidig hermed bør den internationale indsats for en global aftale om afvikling af anvendelsen af tungmetaller prioriteres højt.

2. Der skal sikres en forbruger- og miljøvenlig indsamling af batterierne

Batterier, der indeholder kviksølv, cadmium og bly, skal afleveres som miljøfarligt affald, men det er svært at se på et batteri, om der er miljøfarlige stoffer indeni, og derfor ender mange genopladelige batterier i skraldespanden, fordi forbrugerne ikke kan finde ud af at sortere batterierne korrekt, når de kasserer dem. De udgør derfor et stigende miljøproblem. NiCd-batterier udgør den væsentligste kilde til cadmiumforurening af luften i Danmark, gennem røgen fra affaldsforbrændinger.

Danmark bør arbejde for, at alle batterier indsamles og genvindes. Den såkaldte bornholmske model med indsamling af batterier i en plasticpose på affaldscontaineren kan eventuelt være til inspiration i resten af landet.

Indsamlingsmetode bør under alle omstændigheder være tydeligt angivet på batteriet, således at forbrugeren også efter brugsperioden er velorienteret om batteriets videre færd.

Med venlig hilsen

Villy Dyhr
Chef for Politisk Afdeling

Mette Boye
Miljø- og sundhedspolitisk medarbejder